

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 6Co/91/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5120208975
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 12. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Andrej Kekely
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2022:5120208975.1

Uznesenie

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedu Mgr. Andreja Kekelyho a členov JUDr. Jany Urbanovej a JUDr. Vladimíra Topolčančíka, v spore žalobcov: 1/ Ing. P. P., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom I. XXX, XXX XX I., 2/ Mgr. S. P., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom I. XXX, XXX XX I., oboch zastúpených obchodnou spoločnosťou Advokátska kancelária JUDr. Halagan, s.r.o., so sídlom Framborská 253/21, 010 01 Žilina, IČO: 50 626 329, proti žalovaným: 1/ Q. O., 2/ Q. O., 3/ S. E., D: (S.), 4/ B. E., 5/ U. S., D: (S.), 6/ P. S., D: (X. syn), 7/ A. J., D: (žena W. W.), 8/ E. J., D: (Q. dcéra), 9/ Z. J., D: (Q. dcéra), 10/ H. J., D: (Q. dcéra), 11/ G. J., D: (Q. dcéra), 12/ A. Q., D: (J.), 13/ Q. W. - Q., D: (S.), 14/ Q. B., žalovaní 1/ až 14/ zastúpení Slovenským pozemkovým fondom, so sídlom Búdková 36, 817 15 Bratislava, IČO: 17 335 345, 15/ Slovenská republika, v mene ktorej koná Slovenský pozemkový fond, so sídlom Búdková 36, 817 15 Bratislava, IČO: 17 335 345, 16/ Q. P., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom I. XXX, XXX XX I., 17a/ X. Z., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom I. XX, XXX XX I., 18/ G. H., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom I. XX, XXX XX I., 19/ H. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom I. XXX, XXX XX I., 20/ Q. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom I. XXX, XXX XX I., 21/ U. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom I. XXX, XXX XX I., 22/ I. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom I. XXX, XXX XX I., 23/ X. V., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom R. XXXX/XX, XXX XX G., 24/ X. G., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom I. XXX, XXX XX I., 25/ X. S., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom I. XXX, XXX XX I., 26/ Q. S., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom Y. XXX, XXX XX Y., 27/ V. J., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom B. XXX, XXX XX B., 28/ A. P., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom I. XXX, XXX XX I., 29/ X. P., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom I. XXX, XXX XX I., 30/ Ing. P. R., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom J. XXX, XXX XX J., 31/ Q. Q., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom Q. XX, XXX XX Q. O., Česká republika, o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam, o odvolaní žalobcov 1/ a 2/ proti rozsudku Okresného súdu Žilina č. k. 17C/63/2020-254 zo dňa 08. júna 2022, takto

rozhodol:

Rozsudok Okresného súdu Žilina č. k. 17C/63/2020-254 zo dňa 08. júna 2022 zrušuje a vec vracia Okresnému súdu Žilina na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Žilina (ďalej „súd prvej inštancie“) napadnutým rozsudkom žalobu žalobcov 1/ a 2/ v celom rozsahu zamietol (výrok I.) a žalovaným 1/ až 31/ právo na náhradu trov konania nepriznal (výrok II.).
2. Na odôvodnenie rozhodnutia súd prvej inštancie uviedol, že žalobcovia 1/ a 2/ sa žalobou, doručenou súdu prvej inštancie dňa 12.08.2020, domáhali určenia, že sú bezpodielovými spoluvlastníkmi nehnuteľností parcel KN-C č. 1593/7 - záhrada o výmere 790 m² a č. 1593/16 - zastavaná plocha a nádvoria o výmere 142 m² zapísaných na LV č. XXXX pre k. ú. I., obec I., okres G. a žalovaní 1/ až 31/ sú povinní nahradiť žalobcom trovy konania. Žalobu skutkovo odôvodnili tým, že vlastnícke právo k dotknutým nehnuteľnostiam nadobudli ako bezpodieloví spoluvlastníci kúpnu zmluvou zo dňa 19.01.1999, ktorej vklad bol povolený pod č. V 1416/99. Žalovaní sú podieloví spoluvlastníci parcely KN-

E č. 1404 - orná pôda o výmere 1561 m², ktorých vlastníctvo je zapísané na LV č. XXXX, k. ú. I., obec I., okres G.. Na základe rozhodnutia o schválení ZRPS v k. ú. I. bol

pod poradovým číslom zmeny 33/98 do listu vlastníctva zapísaný aj pozemok parcela KN-E č. 1404 a titulom nadobudnutia vlastníckeho práva podielových spoluvlastníkov k parcele KN-E č. 1404 bol zjednodušený register obnovenej evidencie pozemkov. Zápisu rozhodnutia o schválení ZRPS v k. ú. I. do listu vlastníctva 1651 predchádzali právne skutočnosti, a to v zmysle vyvlastňovacieho rozhodnutia č. Výst-2234/1977-Ša zo dňa 16.01.1978, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 29.03.1978 a predmetom vyvlastnenia bola okrem iných pozemkov aj časť pozemku PKN parcely č. 1404 (zapísanej v pkn vložke č. XXX) v k. ú. I. o výmere 1437 m² a podľa výkazu výmer ku geometrickému plánu bol z parcely č. 1404 do novovytvorenej parcely EN č. 1593/2 odčlenený diel č. 8 o výmere 1437 m².

V odôvodnení vyvlastňovacieho rozhodnutia č. Výst-2234/1977-Ša zo dňa 16.01.1978 bolo uvedené, že Okresný národný výbor, odbor výstavby a územného plánovania v Žiline, pre výstavbu štyroch bytových jednotiek územným rozhodnutím č. Výst-1492/1976-Jš zo dňa 26.05.1976 vymedzil územie pre stavbu štyroch bytových jednotiek na vyvlastňovacích plochách a na základe hospodárskej zmluvy o prevode správy národného majetku č. Fin-322/1978-72 zo dňa 27.04.1978 bol odovzdaný ONV Žilina do správy v k. ú. I. majetok, t. j. parcela EN č. 1593/2 - stavebný pozemok o výmere 9206 m². Na základe rozhodnutia č. R 284/96 zo dňa 17.01.1997, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 01.02.1997, Okresný úrad v Žiline, katastrálny odbor vo veci opravy chýb v operáte u nehnuteľnosti parcela č. 1953/2 v k. ú. I. rozhodol o oprave chyby v katastrálnom operáte tak, že opravil výmeru parcely KN č. 1593/2 z pôvodnej 9206 m² na 8626 m². Až následne bol v k. ú. I. pre extravilán spracovaný zjednodušený register obnovenej evidencie pozemkov a na základe tohto rozhodnutia o schválení ZRPS v k. ú. I. bola pod por. č. zmeny č. 33/98 do LV č. XXXX v k. ú. I. zapísaná parcela KN-E č. 1404. Výsledkom spracovania ZRPS v k. ú. I. bol grafický súbor stavu určeného operátu, t. j. mapa ZRPS, v ktorom boli pozemky, okrem iných parcela KN-E č. 1404, polohovo zobrazené pod časťou parcely KN-C č. 1590/1, avšak po zápise rozhodnutia č. R 284/96 zo dňa 17.01.1997 o oprave chyby v katastrálnom operáte mali byť tieto pozemky polohovo zakreslené aj pod časťou parcely KN-C č. 1593/2, ktorá bola vytvorená na základe geometrického plánu. Geometrický plán č. 53/98 na oddelenie parcely KN-C č. 1593/7 vyhotovený dňa 03.09.1998 tvoril technický podklad ku kúpnej zmluve č. 4K 2978/98, ktorej vklad do katastra nehnuteľností bol povolený dňa 25.03.1999 pod č. V 1416/99, ktorá je v katastri nehnuteľností zapísaná pod por. č. zmeny 86/99,

na základe ktorej žalobcovia 1/ a 2/ získali parcelu KN-C č. 1593/7 záhrada o výmere 914 m². Na základe geometrického plánu č. 43/2020 bola z parcely KN-C č. 1593/7 odčlenená nová parcela KN-C č. 1593/16 - zastavaná plocha o výmere 124 m² a parcela KN-C č. 1593/7 o výmere 790 m² a bola do LV č. XXXX v k. ú. I. zapísaná stavba - rodinný dom so súp. č. XXX, ktorý je postavený na parcele KN-C č. 1593/16 v prospech žalobcov. V súčasnosti je na LV č. XXXX v k. ú. I. evidovaná parcela KN-E č. 1404 - orná pôda o výmere 1561 m² a vlastnícke právo k predmetnej nehnuteľnosti je evidované v prospech 31 podielových spoluvlastníkov. Parcela KN-E č. 1404 zobrazená vo vektorovej mape určeného operátu je v polohovom prekryte s parcelou KN-C č. 1593/8 a časťami parcel KN-C č. 1593/7, č. 1593/16 a č. 1593/13. Zo zapísaných právnych listín evidovaných v katastri nehnuteľností vyplynulo, že vlastnícke právo k parcele KN-E č. 1404 je duplicitne evidované s vlastníckym právom k parcelám KN-C č. 1593/7 a č. 1593/16 vo vlastníctve žalobcov. Evidovanie vlastníckeho práva k parcelám KN-C č. 1593/7 a č. 1593/16 a zároveň k parcele KN-E č. 1404 (polohovo zobrazenej pod parcelami KN-C č. 1593/7 a č. 1593/16) má za následok, že hodnovernosť údajov o vlastníckom práve k týmto nehnuteľnostiam je spochybnená. Žalobcovia dňa 23.10.2019 podali návrh na vykonanie opravy chýb v katastrálnom operáte, na základe ktorého žiadali Okresný úrad Žilina o výmaz duplicitného vlastníctva k pozemkom parcelám KN-C č. 1593/7 a č. 1593/16, pričom rozhodnutím zo dňa 31.10.2019 Okresný úrad Žilina, katastrálny odbor č. X 363/2019 prerušil katastrálne konanie o oprave chyby v katastrálnom operáte s tým, že vyzval žalobcov, aby v lehote 60 dní od doručenia tohto rozhodnutia doručili na katastrálny odbor úradne osvedčenú pravosť podpisu všetkých osôb zapísaných v katastri, ktorým svedčí vlastnícke právo k pozemku parcela KN-E č. 1404, vychádzajúc z obsahu zapísaných poznámok o spochybnení hodnovernosti údajov katastra na LV č. XXXX. Žalobcovia vyzvali podielových spoluvlastníkov, zapísaných na LV č. XXXX, ktorí však na výzvu nereagovali a z uvedeného dôvodu katastrálny odbor vydal rozhodnutie č. X 363/2019 zo dňa 10.2.2020, na základe ktorého rozhodol o zastavení konania o oprave chyby v katastrálnom operáte.

3. Žalobcovia v žalobe tak tvrdili, že parcela KN-E č. 1404 bola vyvlastňovacím rozhodnutím č. Výst-2234/1977-Ša zo dňa 16.01.1978 vyvlastnená, odčlenená do novovytvorenej parcely EN č. 1593/2 a následne na základe hospodárskej zmluvy odovzdaná ONV v Žiline do správy a geometrickým plánom č. 33859507-10/98 bola z parcely EN č. 1593/2 odčlenená nová parcela KN-C č. 1593/6,

príčom vlastnícke právo k predmetnej nehnuteľnosti bolo zapísané v prospech vlastníka SR - Slovenský pozemkový fond. Geometrickým plánom č. 53/98 bola z parcely EN č. 1593/2 odčlenená parcela č. 1593/7, ktorá bola predmetom kúpnej zmluvy č. 4K 2978/98, ktorej vklad do katastra nehnuteľností bol povolený dňa 25.03.1999

pod č. V 1416/99, na základe ktorej žalobcovia nadobudli parcelu KN-C č. 1593/7 - záhrada o výmere 914 m², a teda žalobcovia sú bezpodielovými spoluvlastníkmi v celosti parciel KN-C č. 1593/7 - záhrada o výmere 790 m² a č. 1593/16 - zastavaná plocha a nádvorie o výmere 124 m² v k. ú. I., ktorých vlastníctvo je zapísané na LV č. XXXX. Vlastníctvo k uvedeným pozemkom žalobcovia nadobudli kúpnu zmluvou zo dňa 19.01.1999 a na uvedených pozemkoch si postavili stavbu - rodinný dom súp. č. XXX. Administratívnu chybu sa stalo, že pri spracovaní ZRPS nebola premietnutá oprava na základe rozhodnutia č. R 284/96, týkajúca sa zákresu aj parcely KN-C č. 1593/2 v zmysle geometrického plánu, na základe ktorého bola parcela KN-E č. 1404 vyvlastnená. Žalobcovia sa pokúsili riešiť duplicitné vlastníctvo dohodou duplicitných vlastníkov a ani jeden zo spôsobov neumožnil žalobcom vyriešiť duplicitné vlastníctvo, a tak jediná možnosť je riešiť duplicitné vlastníctvo prostredníctvom súdu, a to podaním návrhu na určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam. Rozhodnutím súdu sa tak zmení v súčasnosti právne neisté postavenie žalobcov, a preto podľa žalobcov je daný naliehavý právny záujem na určení vlastníckeho práva.

4. Žalovaní 16/, 17a/, 18, 19/, 21/, 24/, 26, 29/ a 30/, ako aj zástupca neznámych vlastníkov - žalovaných 1/ až 14/ a žalovaný 15/ uznali dôvodnosť podanej žaloby a žiadali odstrániť duplicitu zápisu parcely KN-E č. 1404 - orná pôda o výmere 1561 m², k. ú. I., ktorá je v polohovom prekrytí k častiam parciel KN-C č. 1593/7, č. 1593/16 a č. 1593/13 a k celej parcele KN-C č. 1593/8, k. ú. I..

5. Súd prvej inštancie vykonal dokazovanie výsluchom strán sporu prítomných na pojednávaní konanom dňa 08.06.2022, ako aj vykonaním listín predložených v spore. Z výpisu z katastra nehnuteľností z LV č. XXXX, k. ú. I. mal súd prvej inštancie preukázaný zápis parcely KN-E č. 1404 - orná pôda o výmere 1561 m², na ktorej sú ako spoluvlastníci zapísaní žalovaní 1/ až 16, 17a/ a 18/ až 31/. K vlastníkom pod por. č. 1, 2, 6,7, 11, 12, 14, 15, 16, 17, 18, 21, 26

a 36 správa k pozemku parcela KN-E č. 1404 je zapísaný Slovenský pozemkový fond; tarchy bez zápisu. Ďalej je uvedená poznámka č. P 447/2019 - hodnovernosť údajov o vlastníckom práve k nehnuteľnosti parcela KN-E č. 1404 bola podľa ust. § 39 ods. 2 zákona č. 162/1995 Z. z. spochybnená z dôvodu, že v k. ú. I. sa podľa obsahu katastrálneho operátu táto parcela polohovo nachádza pod parcelou KN-C č. 1593/8 (evidovaná na LV č. XXXX) a pod časťami parciel KN-C č. 1593/7, č. 1593/16 a č. 1593/13 (evidované na LV č. XXXX a č. XXXX) - 191/2019, 377/21. Podľa výpisu z katastra nehnuteľností č. LV č. XXXX, k. ú. I. mal súd prvej inštancie zistené, že na predmetnom liste vlastníctva sú zapísané parcely KN-C č. 1593/7 - záhrada o výmere 790 m² a č. 1593/16 - zastavané plochy a nádvorie o výmere 124 m² a stavba súp. č. XXX - rodinný dom na pozemku parcela KN-C č. 1593/16 a ako vlastníci sú zapísaní žalobcovia v podiele 1/1 - titul nadobudnutia kúpna zmluva č. V 1416/99-86/99 a listina o určení súp. čísla zo dňa 09.12.2002, ČZ 2/03-34/03. Na predmetnom LV sa ďalej nachádza poznámka č. P 447/2019 - hodnovernosť údajov o vlastníckom práve k nehnuteľnostiam, parcelám KN-C č. 1593/7 a č. 1593/16 bola podľa ust. § 39 ods. 2 zákona č. 162/1995 Z. z. spochybnená z dôvodu, že v k. ú. I. sú podľa obsahu katastrálneho operátu časti týchto parciel v polohovom prekrytí s časťou parcely KN-E č. 1404 (evidovanej na LV č. XXXX) - 191/2019.

6. Citujúc ust. § 132 ods. 1 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (ďalej „OZ“), ust. § 137 písm. c) zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej „CSP“), ust. § 38, § 39 ods. 1 až 3 zákona č. 162/1995 Z. z. o katastri nehnuteľností a o zápise vlastníckych a iných práv k nehnuteľnostiam (katastrálny zákon, ďalej len „KZ“), ust. § 29 ods. 3 vyhlášky Úradu geodézie, kartografie a katastra Slovenskej republiky č. 461/2009 Z. z., ktorou sa vykonáva zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 162/1995 Z. z. o katastri nehnuteľností

a o zápise vlastníckych a iných práv k nehnuteľnostiam (katastrálny zákon) v znení neskorších predpisov súd prvej inštancie primárne pristúpil k skúmaniu naliehavého právneho záujmu žalobcov na požadovanom určení.

7. Žalobcovia odôvodňovali naliehavý právny záujem na požadovanom určení tým, že na LV č. XXXX, k. ú. I., kde sú zapísané parcely KN-C č. 1593/7 a č. 1593/16, ku ktorej sa domáhali určenia vlastníckeho práva, je uvedená poznámka, ktorá spochybňuje hodnovernosť údajov o vlastníckom práve žalobcov a súčasne je na LV č. XXXX, k. ú. I. evidovaná parcela KN-E č. 1404 vo vlastníctve žalovaných a zobrazená vo vektorovej mape určeného operátu je

v polohovom prekrytí s časťami parciel KN-C č. 1593/7 a č. 1593/16 a na základe takéhoto požadovaného určenia bude preukázaná hodnovernosť údajov na liste vlastníctva a budú splnené podmienky pre zrušenie poznámky.

8. V prejednávanej veci bolo zistené duplicitné vlastníctvo, a to parcel KN-C č. 1593/7 a č. 1593/16 zapísaných na LV XXXX, k. ú. I. a časti parcely KN-E č. 1404 zapísanej na LV č. XXXX, k. ú. I.. V konaní nebolo sporné, že parcela KN-E č. 1404 zobrazená vo vektorovej mape určeného operátu je v polohovom prekryte s parcelou KN-C č. 1593/8 a časťami parcel KN-C č. 1593/7, č. 1593/16 a č. 1593/13, zobrazených vo vektorovej katastrálnej mape. Najčastejšie prípady tzv. duplicitného evidovania vlastníckeho práva spočívajú v prekryvaní KN-E a KN-C parcel, ktoré majú odlišných vlastníkov. Ak sú niektoré pozemky duplicitne evidované znemožňuje to vlastníkom nakladať s nehnuteľnosťou. Súd prvej inštancie tak dospel k záveru, že ak je vlastníctvo k určitej nehnuteľnosti, prípadne k jej spoluvlastníckemu podielu zapísané na viacerých listoch vlastníctva v prospech viacerých vlastníkov/ spoluvlastníkov a za situácie, že žalobcovia sú už aktuálne zapísaní na liste vlastníctva ako vlastníci parcely KN-C, no súčasne sú žalovaní 1/ až 31/ zapísaní na inom liste vlastníctva ako (spolu)vlastníci identických nehnuteľností ako parcely KN-E, evidovanej

na mape určeného operátu, žalobcovia nemôžu mať naliehavý právny záujem na nimi formulovanej pozitívnej určovacej žalobe. Rozsudkom, ktorým by súd určil, že žalobcovia sú vlastníckmi sporných parcel KN-C č. 1593/7 a č. 1593/16, zapísaných na LV č. XXXX, k. ú. I. v podiele 1/1, t. j. že sú vlastníckmi tej istej časti zemského povrchu, ktorej sú už ako vlastníci označených parcel KN-C zapísaní na identickom liste vlastníctva, by totiž nedošlo ku žiadnej zmene zápisu na LV č. XXXX, k. ú. I.. V časti B na uvedenom liste vlastníctva by teda nedošlo k zmene zápisu v osobe vlastníka. Rovnako i poznámka o spochybnení hodnovernosti údajov katastra by na základe takéhoto súdneho rozhodnutia nebola z označeného listu vlastníctva odstránená. Vychádzajúc z určovacieho petitu žaloby v tomto spore je tak zrejmé, že žalobou s daným určovacím petitom žalobcovia nemôžu dosiahnuť odstránenie spornosti svojho vlastníckeho práva alebo neistoty v ich právnom vzťahu.

Na podporu svojho záveru súd prvej inštancie poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR spis. zn. 6Cdo 15/2017 zo dňa 30.05.2018.

9. U žalobcov v danom prípade zistil súd prvej inštancie absenciu naliehavého právneho záujmu na požadovanom určení podľa ust. § 137 písm. c) CSP, na základe čoho žalobu zamietol.

10. Dopĺňajúc súd prvej inštancie uviedol, že aj keď v prípadoch určovacích žalôb týkajúcich sa vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam je naliehavý právny záujem spravidla daný potrebou zosúladenia skutočného stavu so zápisom vlastníckeho práva v katastri nehnuteľností, a teda zapísania (či obnovenia) zápisu vlastníckeho práva žalobcu na základe pozitívnej určovacej žaloby, v okolnostiach konkrétnej veci môže byť daný aj v prípade negatívnej určovacej žaloby, ak sa ňou má odstrániť stav právnej neistoty už zapísaného vlastníckeho práva žalobcu. Ide najmä o situáciu, aká nastala aj v danej veci, t. j. ak je vlastnícke právo zapísaného vlastníka spochybnené duplicitným zápisom vlastníckeho práva v prospech iného subjektu. Na základe negatívnej určovacej žaloby, pokiaľ by jej bolo vyhovené, by bolo možné dosiahnuť opravu zápisu evidovaných údajov o vlastníckovi, a teda odstránenie duplicity. V danom prípade majú totiž žalobcovia naliehavý právny záujem v zmysle ust.

§ 137 písm. c) CSP práve na negatívnom určení, že žalovaní nie sú podielovými spoluvlastníkmi nehnuteľností nachádzajúcich sa v k. ú. I., ktoré sú zapísané v katastri nehnuteľností na inom liste vlastníctva, hoci sa jedná o tú istú časť (polohové prekrytie). Len na základe záznamu takéhoto rozsudku do katastra nehnuteľností zostanú evidovaní ako vlastníci spornej nehnuteľnosti zapísanej na LV č. XXXX v podiele 1/1 žalobcovia 1/ a 2/, a tak sa definitívne odstráni poznámka spornosti, t. j. o spochybnení hodnovernosti údajov o vlastníckom práve k nehnuteľnostiam evidovaných na LV č. XXXX a dôjde i k zmene zápisu (spolu)vlastníka a odstráneniu poznámky na liste vlastníctva, na ktorom sú aktuálne ako (spolu)vlastníci nehnuteľnosti zapísaní žalovaní. Takýmto spôsobom teda dôjde k úplnému vyriešeniu celého obsahu spornosti daného právneho vzťahu alebo práva.

11. O trovách konania rozhodol súd prvej inštancie podľa ust. § 262 ods. 1 CSP v spojení s ust.

§ 255 ods. 1 CSP tak, že žalovaným ako úspešnej sporovej strane právo na ich náhradu nepriznal, keďže žalovanej sporovej strane v konaní žiadne preukázateľne vynaložené trovy nevznikli.

12. Proti tomuto rozsudku podali v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalobcovia 1/ a 2/, ktorí sa domáhali jeho zmeny tak, že odvolací súd žalobe v celom rozsahu vyhovie.

13. Podľa žalobcov napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Poukázali na podanie určovacej žaloby (pozitívna žaloba) ako na jedinú možnosť riešiť duplicitné vlastníctvo po tom, ako sa neúspešne pokúsili riešiť vzniknutý stav dohodou duplicitných vlastníkov, ako aj v konaní o oprave chyb v katastrálnom operáte. Rozhodnutie súdu o určení, že sú bezpodielovými spoluvlastníkmi nehnuteľností parcel KN-C č. 1593/7 a č. 1593/16, zapísaných na LV č. XXXX, k. ú. I. by zmenilo aktuálne neisté postavenie žalobcov, od čoho odvodzovali svoj naliehavý právny záujem na požadovanom určení. Nestotožnili sa závermi súdu prvej inštancie o absencii naliehavého právneho záujmu na požadovanom určení s poukazom súdu prvej inštancie

na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR spis. zn. 6Cdo 15/2017 zo dňa 30.05.2018, z ktorého podľa žalobcov nevyplýva, že by pri duplicitnom zápise vlastníckeho práva nemajú vlastníci naliehavý právny záujem na pozitívnom určení v rámci určovacej žaloby. Naopak z predmetného rozhodnutia vyplýva, že vlastníci (žalobcovia) môžu žalovať pre potreby nesprávneho duplicitného zápisu v katastri nehnuteľností tak negatívnou, ako aj pozitívnu určovacou žalobou. V danom prípade žalobcovia nevnímali ako dôvodnú žalobu znejúcu

na negatívne určenie vlastníckeho práva žalovaných k parcele KN-E č. 1404 zapísanej na LV č. XXXX, k. ú. I., keďže táto je v polohovom prekryte s dotknutými parcelami KN-C č. 1593/7 a č. 1593/16 zapísanými na LV č. XXXX, k. ú. I. len z časti. Záverom podaného opravného prostriedku poukázali žalobcovia na uznanie žalobou uplatneného nároku niektorými žalovanými.

14. K odvolaniu žalobcov sa vyjadril zástupca neznámych vlastníkov - žalovaných 1/ až 14/ a zároveň právnická osoba konajúca v mene žalovaného 15/, ktorý zotrval na svojich predchádzajúcich vyjadreniach produkovaných v rámci konania na súde prvej inštancie. V závere svojho vyjadrenia uviedol, že správnosť právneho posúdenia veci súdom prvej inštancie, či je v danom prípade možné odstrániť duplicitu vlastníckeho práva negatívnou určovacou žalobou (a nie pozitívnu určovacou žalobou) ponechal na úvahe odvolacieho súdu.

15. K podanému odvolaniu žalobcov sa vyjadrila aj žalovaná 25/, ktorá sa stotožnila s napadnutým rozhodnutím súdu prvej inštancie. Podľa jej tvrdení sa duplicitný zápis vlastníctva pokúsili žalobcovia riešiť s dotknutými spoluvlastníkmi mimosúdnou dohodou (prevedenie vlastníckeho práva na žalobcov), s ktorou však ani jeden zo spoluvlastníkov nesúhlasil. Žiadala, aby súd zaviazal žalobcov k vyplateniu peňažnej náhrady každému

so žalovaných v rozsahu jeho spoluvlastníckeho práva na dotknutých nehnuteľnostiach.

16. Žalobcovia v rámci odvolacej repliky poukázali na žalovanou 25/ uvádzanú peňažnú náhradu, ktorá mala byť formou náhrady pri vyvlastnení podľa vyvlastňovacieho rozhodnutia č. Výst-2234/1977-Ša zo dňa 16.01.1978 zložená do úschovy na Štátnom notárstve v Žiline s tým, že o náhrade bude rozhodnuté v rozvrhovom konaní.

17. Iné podania sporových strán v tomto odvolacom konaní odvolaciemu súdu predložené neboli.

18. Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací (§ 34 CSP), po zistení, že odvolanie žalobcov 1/ a 2/ proti rozsudku súdu prvej inštancie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 CSP v spojení s § 2 ods. 1 CMP), oprávneným subjektom (§ 359 CSP), keďže napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie žalobu zamietol a smerovalo proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť týmto opravným prostriedkom [§ 355 ods. 1 a 2 a ust. § 357 písm. m) CSP], preskúmal odvolaním žalobcov napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie v rozsahu vyplývajúcom z ust. § 379 CSP, viazaný odvolacími dôvodmi podľa ust. § 380 CSP a bez nariadenia pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario), konštatujúc dôvodnosť odvolania žalobcov 1/ a 2/, napadnutý rozsudok

vo výroku I., ako aj v závislom výroku II. o nároku na náhradu trov konania podľa ust. § 389 ods. 1 písm. c) CSP zrušil a podľa ust. § 391 ods. 1 CSP vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

19. Odvolací súd sa stotožnil s odvolacou námietkou žalobcov 1/ a 2/, že napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci [§ 365 ods. 1 písm. h) CSP], konkrétne v otázke posúdenia naliehavého právneho záujmu na žalobcami požadovanom určení [§ 137 písm. c) CSP].

20. Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a na zistený skutkový stav aplikuje konkrétnu právnu normu. Nesprávne právne posúdenie je chybnou aplikáciou práva na zistený skutkový stav; dochádza k nej vtedy, ak súd nepoužil správny (náležitý) právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery.

21. Žalobcovia v odvolaní namietali, že stav ich právnej neistoty je možné odstrániť aj pozitívnym určovacím výrokom rozhodnutia súdu, ktorého sa v spore domáhali. Konkrétne by na podklade nimi žiadaného súdneho rozhodnutia mohla byť vymazaná informatívna poznámka zapísaná na LV č. XXXX, k. ú. I., podľa ktorej je spochybnená hodnovernosť údajov katastra nehnuteľností o ich vlastníckom práve k nehnuteľnostiam evidovaným

na uvedenom liste vlastníctva, a to z dôvodu, že v k. ú. I. sú podľa katastrálneho operátu časti týchto parciel (KN-C č. 1593/7 a KN-C č. 1593/16) v polohovom prekryte s časťou parcely KN-E č. 1404 evidovanej na LV č. XXXX.

22. Odvolací súd vo všeobecnosti poukazuje na to, že základnými predpokladmi úspešnosti určovacej žaloby podľa ust. § 137 písm. c) CSP, či tu právo je alebo nie je, je že (i) strany majú vecnú legitímáciu a

zároveň (ii) žalobca má na požadovanom určení naliehavý právny záujem. Ak by obe podmienky neboli kumulatívne (zároveň) naplnené, viedlo by to

bez meritórneho zaoberania sa vecou samou k zamietnutiu žaloby.

23. Vecnú legitímáciu v spore o určenie, či tu právo je alebo nie je, má ten, kto je účastníkom práva, o ktoré v konaní ide, alebo ktorého právnej sféry sa sporné právo týka.

24. Naliehavý právny záujem na požadovanom určení je daný, len ak požadované určenie je objektívne spôsobilé odstrániť stav právnej neistoty žalobcu, alebo ohrozenia jeho práva. Určovacie žaloby slúžia potrebám praktického života a nemôžu viesť k zbytočnému rozmnožovaniu sporov. Naliehavý právny záujem na požadovanom určení je preto daný súčasne len vtedy, ak je požadované určenie (objektívne posudzované) spôsobilé odstrániť stav právnej neistoty žalobcu na ohrození jeho práva. Posúdenie naliehavého právneho záujmu je otázkou právnej kvalifikácie rozhodujúcich skutočností, čo pre žalobcu znamená nevyhnutnosť tvrdiť a preukázať skutočnosti, z ktorých vyvodzuje existenciu tohto svojho právneho záujmu. Žalobca ale nemôže mať naliehavý právny záujem v zmysle uvedeného ustanovenia, pokiaľ sa ochrany práv môže domáhať žalobou na plnenie, alebo ak k odstráneniu neistoty slúžia osobitné právne postupy upravené v príslušných právnych predpisoch.

25. Aby mohol byť vo všeobecnosti na podklade rozsudku, ktorým je určené vlastnícke právo k pozemku dosiahnutý zápis v katastri nehnuteľností, musí byť takýto rozsudok záväzný

(§ 228 CSP) pre všetkých doposiaľ v katastri nehnuteľností zapísaných vlastníkov sporného pozemku, čo vyplýva z ust. § 36a ods. 3 KZ. Takíto vlastníci (osoby) tvoria v spore nerozlučné spoločenstvo (§ 77 CSP), keďže ide o také vzájomné práva, že sa rozsudok musí vzťahovať na každého z nich. Ak teda nie splnená podmienka účasti všetkých uvedených subjektov v konaní či už na strane žalobcov alebo žalovaných, teda podmienka účasti všetkých vecne legitimovaných osôb, súd bez ďalšieho musí žalobu zamietnuť. V danej sporovej veci išlo spor spočívajúci v duplicitnom zápise vlastníckeho práva k pozemkom, pričom časti sporných pozemkov sú aktuálne vedené ako časti parcely registra „C“ evidované na katastrálnej mape pod č. 1593/7 a č. 1593/16, zapísané na LV č. XXXX, k. ú. I. a súčasne aj ako časti parcely registra „E“ evidovanej na mape určeného operátu, zapísanej na LV č. XXXX, k. ú. I. Keďže stranou sporu boli všetci v katastri nehnuteľností evidovaní spoluvlastníci tak parciel KN-C č. 1593/7 a č. 1593/16 (žalobcovia), ako aj parcely KN-E č. 1404 (žalovaní 1/ až 31/), v spore boli stranami všetky vecne legitimované subjekty, ktorých právnej sféry sa žalobcami 1/ a 2/ požadované určenie týka.

26. V kontexte s nastolenou odvolacou otázkou (ne)existencie naliehavého právneho záujmu žalobcov na požadovanom určení odvolací súd poukazuje na uznesenie Najvyššieho súdu SR spis. zn. 9Cdo/251/2021 zo dňa 30.06.2022, v zmysle ktorého v otázke danosti naliehavého právneho záujmu na určovacej žalobe v sporoch o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnosti v prípade duplicitného zápisu v katastri nehnuteľností možno vyvodiť právny záver, že duplicitne zapísaný vlastník má vždy naliehavý právny záujem na určení vlastníctva, nakoľko rozhodnutie o takej určovacej žalobe bude podkladom pre riadny zápis v katastri nehnuteľností formou záznamu podľa ustanovenia § 34 ods. 1 KZ. Súdna prax, vychádzajúc vždy z konkrétnych okolností prejednávaneho sporu, pripúšťa tak pozitívny určovací petit (súd určuje, že žalobca je vlastníkom), ako aj negatívny určovací petit (súd určuje, že žalovaný nie je vlastníkom), v oboch prípadoch súd rozhodne o spornosti zápisu vlastníckeho práva spočívajúcej v jeho duplícite a rozhodne, kto z duplicitne zapísaných vlastníkov je vlastníkom nehnuteľnosti. Z judikátu R 31/2019 (uznesenie Najvyššieho súdu SR spis. zn. 6Cdo 15/2017 zo dňa 30.05.2018, ktorý pripúšťa negatívny určovací petit, nijako nemožno vyvodiť, že je prípustný len takýto negatívny určovací petit, vychádzajúc z odôvodnenia tohto rozhodnutia je ho potrebné interpretovať tak, že v sporoch o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnosti v prípade duplicitného zápisu v katastri nehnuteľností je prípustný aj negatívny určovací petit, čo však nevyklučuje prípustnosť aj pozitívneho určovacieho petitu. Odvolací súd nevidel dôvod sa od právneho názoru Najvyššieho súdu SR odchýliť a neaplikovať ho aj na posudzovaný spor. Odvolací súd tak dospel k záveru, že navrhovatelia preukázali naliehavý právny záujem na požadovanom určení a tento je tak v posudzovanom prípade daný.

27. Ak súd prvej inštancie vychádzal z opačného právneho záveru, podľa ktorého v sporoch o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnosti v prípade duplicitného zápisu v katastri nehnuteľností je prípustný len negatívny určovací petit, a ak žalobca trvá na pozitívnom určovacom petite, je to dôvod na zamietnutie žaloby pre nepreukázanie naliehavého právneho záujmu, ide o nesprávnu aplikáciu ust. § 137 písm. c) CSP a nesprávne právne posúdenie a naplnenie odvolacieho dôvodu v zmysle ust. § 365 ods. 1 písm. h) CSP. Ak teda súd prvej inštancie považoval za rozhodujúce to, že rozhodnutie o pozitívnom určovacom petite nevyrieši spornosť zápisu vzhľadom na to, že nehnuteľnosti žalobcov 1/ a 2/ sú zapísané v registri KN-C a nehnuteľnosť žalovaných 1/ až 31/ je zapísaná v registri KN-E, tento jeho záver nie je správny, nakoľko podstatným nie je to, že nehnuteľnosti sú zapísané v odlišných registroch, ale to, že ide o totožné nehnuteľnosti, čo preukazuje poznámka o duplicitnom zápise vlastníckeho práva.

28. V nadväznosti na uvedené potom odvolací súd už bez ďalšieho, konštatujúc dôvodnosť odvolania žalobcov 1/ a 2/, rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku I., ako aj v závislom výroku II. o trovách konania podľa ust. § 389 ods. 1 písm. c) CSP zrušil, keďže v dôsledku nesprávneho právneho posúdenia sa súd prvej inštancie vecou samou nezaoberal a nevykonal dokazovanie, pričom tak nebolo účelné doplniť v podstate celého dokazovanie odvolacím súdom a podľa ust. § 391 ods. 1 CSP vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

29. V ďalšom konaní súd prvej inštancie viazaný vysloveným právnym názorom odvolacieho súdu o danosti naliehavého právneho záujmu žalobcov 1/ a 2/ na požadovanom určení (§ 391 ods. 2 CSP), vykoná dôkazy navrhnuté stranami sporu v potrebnom rozsahu pre rozhodnutie v spore a následne vec opätovne právne posúdi a nanovo rozhodne.

30. Napokon v nadväznosti na rozhodnutie vo veci samej súd prvej inštancie opätovne rozhodne aj o nároku na náhradu trov konania na súde prvej inštancie, ako aj o nároku na náhradu trov tohto odvolacieho konania (§ 396 ods. 3 CSP).

31. Toto rozhodnutie senátu odvolacieho súdu bolo prijaté hlasovaním pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) [§ 421 ods. 2 CSP].

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 CSP nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) [§ 422 ods. 1 CSP].

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania ustanovených v § 127 ods. 1 CSP (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpísania) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) [§ 428 CSP].

Dovolaateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

V prípade, že nebude dobrovoľne splnená povinnosť uložená týmto rozhodnutím, môže sa osoba oprávnená z rozhodnutia domáhať uspokojenia svojho nároku návrhom na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (zákon č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti /Exekučný poriadok/ a o zmene a doplnení ďalších zákonov).